

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم

بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

نویسنده: میخائیل گاماندی- ایگوروف
برگردان: م. قربانی
۲۹ جنوری ۲۰۲۴

سقوط غرب

صدای شماری از افراد برجسته، از جمله در غرب، آشکارا بلند شده است که نه تنها دوران تسلط اقلیت غربی بر امور جهان به پایان رسیده است، بلکه نظام غربی در کل، با همه پی‌آمدهایش، در حال فروپاشی است. این‌ها همه این نظر را تأیید می‌کنند که نظام روابط بین‌الملل نه تنها مستلزم استقرار نهایی یک نظم جهانی چند قطبی، بلکه یک نظام بین‌المللی پسا-غربی است.

امانوئل تاد، تاریخ‌دان، جامعه‌شناس، مردم‌شناس اجتماعی، نویسنده و روزنامه‌نگار مشهور فرانسوی، که در سال ۱۹۷۶ فروپاشی شوروی را پیش‌بینی کرده بود، به تازگی در مصاحبه‌ای با لا فیگارو گفت که ما اکنون شاهد سقوط نهایی غرب هستیم. طبعاً، روزنامه فرانسوی اظهار امیدواری کرد که، این پیش‌بینی، بر مبنای تحلیل و شماری عوامل دیگری که تاد بیان کرده است، به حقیقت نپیوندد، اما موضوع اصلی این است که این پیام اینک در خود غرب، از جمله میان کارشناسان بسیار شناخته شده، مانند امانوئل تاد، شنیده می‌شود.

از جمله دلایلی که این شخصیت فرانسوی برای چنین پیش‌بینی تیره و تار برای اقلیت جهان غرب ارائه می‌دهد، عبارت اند از، در هم پاشیدن ضد حمله تابستانی کنیف-ناتو علیه ارتش روسیه، شکست دولت و تعداد دیگری از رژیم‌های ناتو در تأمین تسلیحات کافی، کسری صنعتی ایالات متحده با افزایش ماهیت ساختگی تولید ناخالص داخلی دولت، آموزش ناکافی متخصصان در زمینه مهندسی و تعدادی از عوامل دیگر است و در واقع، انتشار آخرین کتاب امانوئل تاد به نام «شکست غرب» در این ماه.

به طور کلی، نویسنده فرانسوی در این کتاب تعدادی از عوامل مهم دیگر را نیز یادآوری می‌کند: این‌که با وجود فروپاشی اتحاد شوروی، خود ایالات متحده از دهه ۱۹۸۰ در شرایط بحرانی بوده است، این‌که محور پروتستانسیم، امریکا را از نئولیبرالیسم به نیهیلیسم یا پوچ‌گرایی سوق داد. بریتانیا را از مالی‌سازی به از دست دادن حس شوخ‌طبعی کشاند. ابطال مذهب، اتحادیه اروپائی را به سوی خودکشی سوق داد، اگر چه تاد معتقد است - المان باید دوباره احیاء شود و این‌که در سال‌های ۲۰۱۶ تا ۲۰۲۲، نیهیلیسم غربی با نیهیلیسم اوکراین مدرن، که زاده تخریب نظام شوروی بود، ادغام شد. ناتو و اوکراین، به اتفاق، با یک روسیه با ثبات روبه‌رو هستند، قدرت محافظه‌کار بزرگی که دوباره به جهان اطمینان می‌دهد - که مایل نیست از غرب در ماجراجویی خود پیروی کند.

امانوئل تاد توجه ویژه‌ای به بقیه جهان دارد، دنیای غیر غربی، دنیائی که انتخاب‌هایش از پیش نتیجه جنگ را تعیین می‌کند. البته، منظور کارشناس فرانسوی در این مورد کشورهای جنوب جهانی است که یا آشکارا از اقدامات روسیه و همراه با آن از نظم جهانی چند قطبی مدرن حمایت کردند و یا حداقل موضعی بی‌طرف اتخاذ کرده‌اند، اما باز هم بر تعامل با روسیه و چین، و نیز با روندهائی که اکنون در جهان در حال وقوع است، تأکید دارند. البته، کاش یک نظر معقول از سوی غرب ارائه می‌شد، بعد در همین غرب جمعی - اقلیت جامعه بشری - این شبه‌نخبگان، که کاملاً ارتباط خود را با واقعیت مدرنیته از دست داده‌اند، با امتناع از پیشنهاد فراگیری که چین از مدت‌ها پیش مطرح کرده است، یعنی نظم جهان چند قطبی، تنها زوال خود را تسریع می‌کنند. اما شاید روزگار مقرر کرده است که این اتفاق بیفتد. به هر حال، بازماندگان بزرگترین جنایتکاران تاریخ بشریت، برده‌فروشان و استعمارگران به خاطر تکبر، ریاکاری‌های فراوان، فریبکاری ذاتی، اعتماد به «انحصار» و مصونیت خود، مدت‌هاست که محکوم به شکست بوده‌اند. ولی، زمان حساب پس دادن فرا رسیده است و در حالی‌که حتی برخی از کشورهای جهان غیر-غربی که مدت‌ها متحدان مهم غرب محسوب می‌شدند، فعالانه مسیر سازگاری با دوران مدرن را در پیش گرفته‌اند، اقلیت غربی به راه خودکشی خود ادامه می‌دهد. و سردمداران غرب جمعی -انگلساکسون‌ها- راه تشدید حداکثری تشنج را انتخاب کرده‌اند.

با این حال، تمدن‌های بزرگ و اکثریت مردم جهان تسلیم نمی‌شوند، فارغ از این‌که انگلساکسون‌ها چقدر بکوشند جهان را به کام هرج و مرج کامل فرو ببرند. آن‌ها به اهداف خود در تقویت دنیای چند قطبی ادامه می‌دهند، در عین حال صبر ستراتیژیک و مسؤولیت خود نسبت به آینده بشریت را حفظ می‌کنند. به هر حال، دوران تسلط غرب بالاخره به پایان رسیده است. دنیای چند قطبی دیگر یک چشم‌انداز نیست، بلکه یک واقعیت است و آن‌چه پیش روست، تنها یک نظم جهانی چند قطبی نیست، بلکه جهانی پسا-غربی است که در آن اقلیت‌ها باید خود را با اکثریت انطباق دهد، نه به عکس.

در مورد نظر امانوئل تاد که موضع جهان غیر-غربی را نسبت به سرنوشت رویارویی روسیه با بلوک ناتو از پیش تعیین شده می‌داند، پیش از هر چیز لازم به یادآوری است که در تاریخ، روسیه هرگز در برابر غرب شکست نخورده است، به ویژه در مورد حفظ و نگهداری کشور خود، فارغ از این‌که کدام تفاله جنایتکاری در آن زمان بر غرب حکومت می‌کرده است. برای غلبه بر شر جهانی، روسیه پیوسته سهم مهمی داشته و فداکاری‌های فراوانی از خود نشان داده است. اما این واقعیت که کشورهای جنوب جهانی در روندهائی که امروز جریان دارد، برخی بیشتر برخی کمتر، به اتفاق، سهمی جدی داشته‌اند، واقعیتی غیر قابل انکار است.

برگرفته از: نیو ایسترن آوتلوک

منتشر شده در تاریخ: ۲۱ جنوری ۲۰۲۴